

Primorski dnevnik

Leto XV. - Št. 183 (4337)

TRST, nedelja 2. avgusta 1959

Cena 30 lir

Postnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

Razprave o atomski politiki

Razprava o politiki laburistične stranke in morebitne prihodnje jedrske oporčitve, ki traja v britanskem delavskem gibanju že več mesecev in se odvijata na splošno v duhu kompromisarstva, je v zadnjih dneh dobila nove in precej ostre oblike. Spodbuda za preokret je prišla že od tradicionalno desničarskega sindikata komunalnih delavcev, ki je na svoji nedavni letni konferenci odločilno zavrnil stališča laburistične stranke o tem, kaj bi razorožitveni izpeli na svet, in podprli zahtevo levice, po kateri naj bi se Velika Britanija enostransko odrekla jedrnemu orožju. Odtegnitev nadaljnje podpore vodstvu laburistične stranke glede tako pomembnega vprašanja, in to se pri tradicionalno desno usmerjenem sindikatu, dokazuje, da če želijo bolj prihajajo na dan neposredne koristi britanskih delavcev. Da bi pri nastajanju takšnih zahtev ne bi šli preveč daleč in da ne bi kdo mislil, da je treba proučiti laburistično politiko tudi na drugih področjih, je vodstvo stranke sprejelo nov načrt »atomske politike«. Na sprejetje tega načrta so vplivale tudi bližnje parlamentarne in laburistične stranke, predvsem s takšnim nametom o jedrski politiki, ki bi bil sprejemljiv za kar se da širok krog britanskih volivcev.

Temelj novega laburističnega dokumenta o atomski razorožitvi — dokument so skupnem sestanku izvršilnih odborov laburistične stranke in Trade unionov — je zamisel o ustanovitvi novega neatomskega kluba. V tej zvezi zama med vsemi državami, ki mislijo proizvajati jedrsko orožje, razen ZDA in temu orožju. V tem primeru prav tako pripravljena odločitev in bi na svojem očitno odzvala samo ameriška oporčitev. Tako bi ZDA razorožitvi v mnogo ugodnejši mednarodni o razorožitvi. Načrt hkrati zavrača stališča stranke, da se laburistična stranka zavezuje, da bo odzvala jedrskemu orožju, če bo prišla na svet ena temeljnih zahtev levice.

Novi laburistični »atomski

ski načrt dejansko ni prinesel vsebinskih sprememb v prejšnja laburistična stališča o jedrski oporčitvi. Od nekdanje smeri se razlikuje samo glede dveh stvari: glede tega, da bo prihodnja laburistična vlada dala pobudo za ustanovitev novega neatomskega kluba, in da bo ustavila nadaljnje jedrske poskuse, čeprav jih bodo druge države obnovile.

Takšen načrt je nalerel na hudo nasprotovanje tako konservativcev kot levice v laburistični stranki in Trade unionih. Medtem ko konservativci napadajo Gaitskella in Bevana zaradi nerealističnega stališča in poudarjajo, da bi odrekanje lastni vodilni bombi pomenilo prepustiti Veliko Britanijo na milost in nemilost ZDA, kar nasprotuje koristim države, pa sodi levice znotraj laburističnega gibanja, da temelji novi načrt kljub nekaterim na videz pozitivnim sestavnim delom na severnoatlantski politiki atomskega povračila.

Najbolj energično je novi načrt grajal voditelj največjega britanskega sindikata Frank Cousins. Na nedavnem kongresu tega sindikata na otoku Man je Cousins zahteval, da Velika Britanija opusti jedrske eksplozije, potrdi, da prekinitev eksplozij pomeni tudi ustavitev proizvodnje jedrskega orožja, in izjavi, da nikoli ne bo prva uporabila tega orožja. Zahteval je tudi, da Velika Britanija odpravi raketna oporišča na svojem ozemlju, uvede politično nadzorstvo nad sredstvi za množično uničevanje in stori vse za sklenitev splošnega sporazuma o razorožitvi. V resoluciji kongresa transportnih delavcev je izpuščena osebna Cousinsova zahteva, da Velika Britanija enostransko odstopi od jedrske oporčitve.

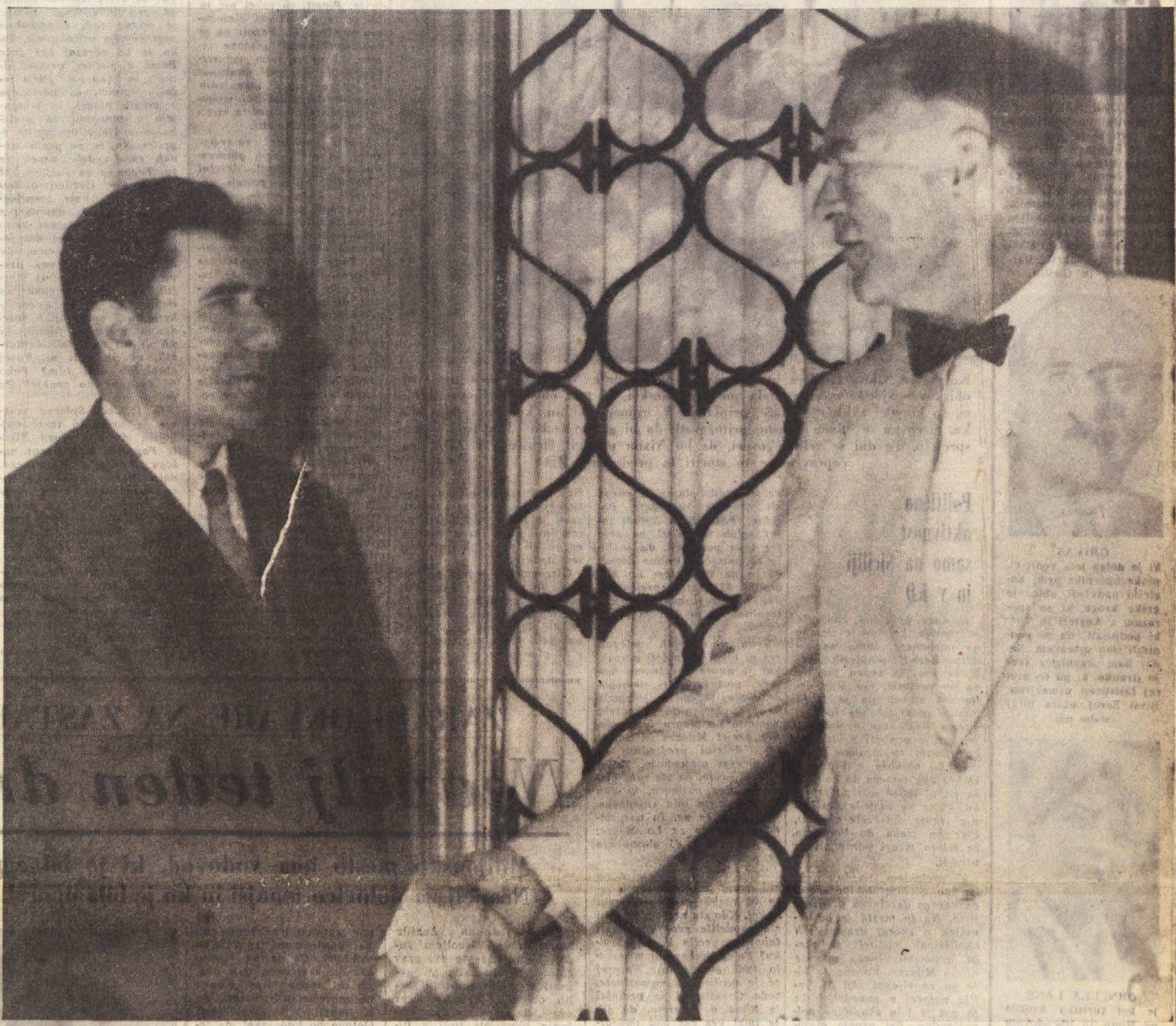
Te zahteve sindikata transportnih delavcev so povzročile zolne razprave in nove notranje boje v laburistični stranki. Tu ne gre samo za Cousinsovo grajo predloga laburističnega vodstva glede ustanovitve neatomskega kluba. Cousins je namreč razširil razpravo tudi na proučevanje socialističnega značaja sedanje politike laburistične stranke, prav to pa je tisto, o čemer laburistični voditelji ne želijo razpravljati. Cousins ima številne argumente, s katerimi lahko obdolži Gaitskella, bodisi Bevana, prvega zato, ker je z namenom, da bi pridobil še neopredeljene

in nihajoče volivce, razvodenil zahteve po nacionalizaciji s tezo o odkupu delnic industrijskih podjetij, drugega pa zato, ker je opustil stališče o »čisti protijedrski platformi« laburistične vlade. Cousins je na otoku Man dejal, da postavitev laburistične vlade nikoli ni imel za najvažnejšo stvar v življenju stranke. »Najvažnejša stvar v našem življenju je rekel predsednik sindikata transportnih delavcev, je, da izvolimo takšno laburistično vlado, ki bo odločena izvajati socialistično politiko«. Zavedajoč se prepričljivosti svojih argumentov, pa tudi moči svojega sindikata, se Cousins ni uklonil zahtevi laburističnega vodstva, naj se pred volitvami vzdrži razprav o »delikatnih vprašanjih«.

Kako resen je novi položaj v laburističnem gibanju, dokazuje tudi dejstvo, da je vodstvo laburistične stranke in Trade unionov napovedalo novo konferenco komunalnih delavcev, ki so se na svojem rednem kongresu se pred objavo novega laburističnega »atomskega načrta« in pred Cousinsovo kritiko izrekli za to, da se Velika Britanija enostransko opove jedrske oporčitve. To dejansko pomeni poskus, spremeniti stališča tega sindikata in ukiniti položaj vodstva laburistične stranke. Položaj se je z oporčitvijo sindikata transportnih delavcev (ki imajo v stranki bistveno glasovno ter prito omahovanje se nekaterih drugih manjših sindikalnih zvez in krajevnih stranknih organizacij precej poslabšal. Treba pa ga je ugotoviti se pred letno konferenco laburistične stranke, ki bo sporna pred jesenskimi parlamentarnimi volitvami dokončno določiti volilno taktiko in program morebitne prihodnje laburistične vlade. Če pa bo prišlo do ponovne konference komunalnih delavcev, kar se še ni zgodilo v zadnjih 30 letih, v britanskem sindikalnem gibanju, bi Cousins dobil nov argument, ki bi podprl njegovo tezo o nedemokraciji v laburističnem gibanju in o tem, da vodstvo vsiljuje svojo voljo posameznim organizacijam.

Razprava v laburistični stranki in Trade unionih, ki se je začela z novim programom o atomski oporčitvi, se je razširila in doblila obliko proučevanja splošne politične smeri laburistične stranke.

MARKO KOZMAN

Cdkar je že določeno, da se bo ženevska konferenca končala v sredo 5. t. m., se vedno bolj pogostoma sestajata Herter in Gromiko. Tudi včeraj sta se razgovarjala skoraj tri ure. Po tem sestanku je predstavnik sovjetske delegacije izjavil, da ni razloga za pesimizem.

Čez tri dni se bo končala ženevska konferenca

Karlamov: Ni nobenega razloga za pesimizem Eisenhower bo povabil Hruščeva na obisk v ZDA?

Nixon predlaga v Moskvi, naj se SZ in ZDA sporazumeta: o periodičnem prenosu govorov obeh predsednikov, o pogostejšem obravnavanju nerešenih vprašanj, o krepitvi kulturnih in turističnih stikov, o prenehanju motenj radijskih oddaj in o sodelovanju pri raziskovanju vesoljstva

ZENEVA, 1. — V Zenevi, kjer se bo konferenca štirih zunanjih ministrov končala v sredo 6. t. m., je bil danes izmed vseh sestankov najvažnejši razgovor, ki sta ga vodila med kosilom Herter in Gromiko v »Vili Rose«. Po razgovoru je izjavil sovjetski predstavnik Karlamov: »Ni nobenega razloga za pesimizem. Danes se je nadaljevalo medsebojno pojasnjevanje stališč in možnosti za doseg sporazuma o vprašanjih, glede katerih se ni bil dosežen sporazum med udeleženci konferencie«.

Nato je Karlamov poudaril, da je bil ton razgovorov »splošno prijateljski« in da je govorilo samo o zadevah, ki so na dnevnem redu konference. Dodal je še, da je bil razgovor daljši od zadnjega »delovnega kosila«, ki je dosegel rekord. Popravljen je tudi trditve, ki so mu jih pripisali večerji glede obnašanja francoskih izvedencev na sestanku namestnikov. »Nisem dejal, da so zavzeli francoski izvedenci bolj skrajno in manj konstruktivno stališče od ostalih zahodnjakov, temveč sem dejal, da ni razlike med njihovimi stališči in stališčem njihovih kolegov iz Zahoda ter da je to stališče ekstremno in nekonstruktivno«.

Na vprašanje, o katerih točkah sta se Gromiko in Herter pogovarjala, Karlamov ni hotel odgovoriti, temveč je le ponovil: »Glavno je, da ne razširjate pesimizma«.

Ameriški zastopnik Herter pa je dejal, da razgovor Herter-Gromiko ni omogočil napredka.

Gromiko je popoldne obvestil vzhodnonemškega zunanjega ministra Bolza o svojih razgovorih s Herterjem. Za jutri ni predviden noben Gromikov sestanek, pač pa se bo v ponedeljek sestel s Seiwynom Lloydom, ki ga je povabil na kosilo.

Domneva se, da se bosta oba ministra »dotaknila« tudi vprašanja Laosa, kar sta se oba udeležila leta 1954 azijske konference, na kateri so se sporazumeli o zaključku vojne med Vietnamom, Laosom in Kambožjo z ene strani, in Vietnamom z druge.

Iz zahodnih virov pa se je izvedelo, da Gromiko ni dal pravega odgovora na vprašanje, za katero trdi, da je pristal na prenehanje zahodnih pravic enostranske akcije ZSSR in da »obmoje po vmesnem razdobju« natanko tam, kjer smo danes, če medtem ne bo prišlo do sporazuma.

Zahodni ministri so se sestali pred ameriško-sovjetskim razgovorom v »Vili Rose« in po njem. Hkrati se je zvedelo, da se tri zahodne sile dogovarjajo glede sporazuma z ZSSR za obnovo pogajanj o razorožitvi. Trdi se, da če bi do takega sporazuma prišlo, bi bil to edini konkretni rezultat ženevske

konference. Baje je predvidena v zadnjih zahodnih predlogih tudi ustanovitev ožje komisije za razorožitev pod pokroviteljstvom OZN. Komisijo bi sestavljali poleg Velike Britanije, Francije in Sovjetske zveze še Poljska in CSR ter ena izmed dveh nevtrálnih držav. Sovjeti so namreč med zadnjim zasедanjem Generalne skupščine zahtevali paritetno predstavništvo.

Iz Zeneve je danes odstopoval zahodnoberlinski župan Brandt, ki se je danes zjutraj pol ure pogovarjal s Seiwynom Lloydom. Ni nobena tajnost, da je prišel v Zenevo, da bi izvajal pritisk na zahodne ministre. V tem smislu je dal tudi posredno izjavo.

Kljub temu da se trdi, da Nixon nima nobenih obilastil za pogajanja med svojim obiskom v ZSSR, ima njegov obisk zelo velik vpliv na odnose med Vzhodom in Zahodom in posredno tudi na ženevsko konferenco. Prav v zvezi s tem obiskom so se prav danes raznesle nekaj bolj konkretne vesti o možnosti, da bo Eisenhower v kratkem povabil Hruščeva v ZDA. Nekateri dopisniki tiskovnih agencij iz Zahoda so iz Zeneve sporočili vest, da se je iz resnega vira izvedelo, da bo Eisenhower v prihodnjih dneh poslal Nikiti Hruščevu uradno vabilo ter da se je že posvetoval s svojimi zavezniki o tem. Isti dopisniki

zatrjujejo, da so se vsi zavezniki ugodno izrazili o tem vabilu. Tudi ni izključeno, da bo po njunem sestanku prišlo takoj do sestanka na najvišji ravni. O pristanku britanske vlade poročajo tudi iz Londona, kjer se potrjuje, da bi bil sestanek Eisenhower-Hruščev dobrodošel in da bi imel isti rezultat, kot ga je imel Mac Millanov obisk v Moskvi, pred šestimi meseci. Trdi se namreč, da je Mac Millanov obisk v Moskvi preprečil poslabšanje krize v Berlinu in ojačal začetek pogajanj med Vzhodom in Zahodom. Končno poudarjajo v Londonu, da sestanek dveh predsednikov ne bi mogel v nobenem primeru nadomestiti sestanka na najvišji ravni.

Medtem pa je bil danes v Moskvi napovedan Nixonov govor preko radija in televizije. Dotaknil se je prav tistega vprašanja, ki so mu ga delavci med njegovim obiskom v tovarnah nenehno postavljali: vprašanja vojaških oporišč okrog socialističnih držav. Nixon je dejal, da ta oporišča niso naperjena proti ZSSR, temveč da služijo obrambi ZDA in njihovih zaveznikov. Nato je dodal: »Kljub izjavam sovjetske vlade, ki trdi, da ima samo miroljubne namene, ameriška oporišča ne morejo biti odstranjena, dokler ne bosta odstranjena strah in sum, ki sta nas in naše zaveznike prisilila na orga-

nizacijo kolektivne obrambe«.

Nixon je nato predlagal, naj bi se Sovjetska zveza in ZDA sporazumele glede naslednjih petih točk:

1. Organizirati sistem radiotelevizijskih oddaj, med katerimi bi od časa do časa Hruščev in Eisenhower govorila ameriškemu oziroma sovjetskemu ljudstvu.

2. Najti sredstva za večkratne stike med državni ki obeh držav; ta sredstva naj bi omogočila iskreno in izčrpano obravnavo nekaterih vprašanj in olajšale rešitve.

3. Ne samo nadaljevati, temveč tudi okrepiti kulturne in turistične stike med obojema državama, kajti na ta način bi se povečalo razumevanje med obojema državama.

4. Prenehati z radijskimi motnjami radijskih oddaj.

5. Sodelovati pri raziskovanju vesoljstva.

Za ženevsko konferenco je Nixon dejal, da nje gova naloga govoriti o specifičnih predlogih. Priporočil pa je, da se sporazum lahko uresniči samo če se upoštevajo stališča vseh zainteresiranih držav. Nato je kritiziral, da so sovjetska obdobjanja predloga o »sodprtem nebu«, ki ga je sprožil pred štirimi leti Eisenhower, kakor tudi predloga o zračnih inspekcijah Arktiki iz leta 1958. Glede miroljubne koekstistence je Nixon poudaril, da je eta koncepcija popolnoma neprimerna in celo

(Nadaljevanje na 8. strani)

«Tako mala, tako stara in toliko skrbna...»

WILLI BRANDT
je župan zahodnega B
lina. Pred dnevi so
poklicali v Zenevo
konferenco štirih zu
njih ministrov. Bra
je star 46 let. Za župa
so ga izvolili leta 1
kot predstavnik sos
demokratov. Od 1949
1957, leta je bil v ož
svetu zahodnega Ber

Del italijanskega tiska s samoj agencijo ANSA na čelu se ves čas zaganja pri ti mednarodnemu mladinskemu festivalu na Dunaju. To je pač v duhu tistil ki so organizirali tako imenovani »antifestivali«, katerega namen je, prepreči ti potek festivala. Toda gornja slika nam dokazuje, da se napredna mlad na za manjše tle ljudi ne meni, pa čeprav so organizatorji »antifestivalu principiali na Dunaj kot vab samega brata tibetanskega lame

(Nadaljevanje na 8. strani)

Kljub temu nočemo
gati in govoriti o nagradi.
Vendar pa smemo reči
je mnenje, da nagrado
služi.

Katero?
»Drugo!« — nam je re-
oden izmed kritikov iz-
greba.

Dodaj pa, da bi si
dao za Veljaka Bulojčiča
njegov »Vlak brez vo-
reda«, ki je že v Cannu
doživel mednarodno do-
očno...

S. P.

prebavnega trakta. Čeprav neapeljske suše je opazil tudi pri samih rimskih vladah. Ob Segnieve obračunu je bilo na pet let v seji rečeno, da je rimska vlada prevzela nase plačevanje obresti na posojila, ki bi jih najela neapeljska občina. Nadalje je rimska vlada obljubila neapeljski občini 5 milijard rimskih denarjev na leto za dobro petih let. Vsa ta sredstva niso bila namenjena za izboljšanje komunalnih služnosti in potreb Neapla.

Bilo je torej potrebno, da se milijonsko mesto v mestnem času znajde teden dni brez vode, da se začne dodelavljati načrti ukrepi, ki bi bili bili toliko razpisani, da bi se vlijevali v časovni tok. Sicer pa se ni rečeno, da bo vse to skleno. Tehnično, osebe neapeljske občine bi bilo vendar morali voditi račun o zmogljivosti in stanju vodovodnih in prav. Ker je popustil ren pod glavno cevjo, cev počila in mesto je stalo brez vode. Tehničarji bi bili morali vedeti, po kakšnem terezu vodovodne cevi spelje. Ne to jih verjetno ni mislilo, kdo ve, če jih tudi v bodoče...

— da je ob vsej do-
ski obali 570 svetilniko-
se ločijo med seboj po
vi svetlobe in dolžini
lobnih signalov. Po vol-
zgradili 120 novih svet-
kov.

V OPOJNIH POLETNIH NOČEH SE PESEM OGLASI...

Tudi med najmanjšimi žuželkami so znani godci in muzikanti

Glasbeno napravo imajo samo samčki, le pri bramorju obadva
Nežni zvoki za snubljenje, a kratki in visoki proti tekmeču

Kako živo je sedaj na travnikih, senožetih, v rebrini in logu! Venomer se razlegajo čudni in enolični glasovi iz trave, z dreves, s skal ali iz grmov. Zdaj tu, zdaj tam. Čeprav teh skrivnostnih godcev ni videti, se ve kdo so, ki se oglašajo iz svojega skrivališča in pozivljajo prirodo.

Kdor pogosto hodi v naravo, ali pa kdor živi na deželi, dobro ve, da so to žuželke. Da, prav navadne žuželke, kobilice, murenčki, skrzati in še cela vrsta teh drobnih živalic, izraža tako svoje razpoloženje, svoja čustva. Na videz je njih melodija vedno enaka, toda to je le na videz. Ako bi bolj natanko in pazljivo poslušali, bi prav gotovo ugotovili, da le ni vedno enaka. Morda je tu pa tam razlika neznatna, toda je.

Prastara je melodija pri teh drobnih bitjih, črnih, zelenih, rjavih. Je njih govorica, ki je človek ne bi mogel posnemati.

KOBILICA — SOLIST

Med žuželkami je zelena kobilica najboljši solist. Visoko »zapoje«, potem kar nenadoma na kratko in potem se ponovno povzpne v višine ter tam kot s »trilčkom« konča »stavek«. Toda, kako le more kobilica izvajati take glasove. Kje ima »instrument«? Nje glasbilo je bolj preprosto, kot si mislimo. Organ za proizvajanje glasov imajo samo samci in sicer na pokrovkah. Na spodnji strani levega krila je nekoliko nazobčana škripalka, ki se drgne ob letev desnega krila. A tik za

lica dote volje, zagovojnica, začne drgniti krila in ze se razlega godba po vesoljem travniku. Ker ima tako napravo samo samec, si lahko mislimo, da je pač prvotni namen te glasbe — vabljenje, snubljenje samice. Zato pa samica tudi pozorno prisluhne, brž ko začuje »muziciranje« tistega, ki se ji na ta način dobriča; jo snubi in se ji skuša približati in jo pridobiti.

Seveda se oglašajo tudi tekmeči. A »sona« izbira. Odlučni se najbrž za tistega, ki ji je »zapel« najslajše, najlepše, najomamnejše... Vsi drugi pa se morajo kar naglo pobrati. Ostro, kratko in dovolj jasno jim ukaže srečni izvoljenec. Melodija je seveda v tem primeru precej drugačna kot prejnjaja.

In res so dognali strokovnjaki, da so glasovi takrat, ko se samec obrača do samice, mehkejši, bolj zategli, a oni, ki so name-

njeni rivalu kratki, hitri in visoki.

Človek je vse to znal izkoristiti s pripomočki sodobne tehnike. V deželah, kjer povzročajo kobilice nasadom veliko škodo, izvajajo z magnetofonom samice v past, da jih tam uničijo.

ČRNI MUREN VES DAN GODE

Črni murenček, ki je tako plašen, da ga le stežka opazi človeško oko, ko v travi pred svojo luknjo venomer gode, gode, gode. Črn je in živi na travnikih. Tudi pri murenčkih je narava dala samo samcu napravo za godbo. Kot kobilica, tudi muren izvajajo glasove z drgnjenjem. Z natančnim opazovanjem so dognali, da ima muren na levem krilu 140 zobčkov, a desno krilo ima zelo oster rob, kar mu omogoča, da so glasovi, ki jih izdaja na svojem »glasbilo«, višji in močnejši. Mrenica pa je pri murenčkih tistega, ki se ji na ta način dobriča; jo snubi in se ji skuša približati in jo pridobiti.

Seveda je narava poskrbela, da samica glasove, ki jih izdaja samec, tudi lahko zaznava. In res imajo murenčki — samice slišni organ v prednjih nožicah, a kobilice ob strani trebuha. Zanimivo je tudi to, da morejo i kobilice i murni zaznati tudi ultrakratke tone, ki jih človeško uho ne more. Zaradi tega je marsikomu čvrstje zelo neprijetno. Kljub temu pa imajo ponekod navado, da murenčke zapirajo v posebne majhne kletke, da jim pojejo.

SKRŽAT JE VEDNO DOBRE VOLJE

Samec te živalice, ki po naših gmajnah tako pridno strže in poje ima »napravo za muziciranje« na spodnji strani na zadnjih nožicah. Med dvema kožicama je misica, ki se med muziciranjem premika. Celotno telesce pa je pri tem kot resonančna omara, ki glas precej okrepi.

BRAMORJA PA POJETA OBA

Celo temu vrtnemu škodljivcu je dala narava »instrument«, da si more najti nevesto. A pri bramorju je zanimivo to, da ima tako napravo tudi samica. Saj bi se morda utegnila celo zgreziti, če bi samo on »godel«, ko živi, kot krt, v rovinah in grizeta najnežnejše korenine vse vrst rastlin. Po navadi se najraje loti takih, ki so še zelo mlade,

z nežnimi, mehkiimi koreninami.

TESAR IN SMRTO- GLAVEC

Rjav hrošč, tesar, ki ima trd oklep, »poje« tako, da drgne glavico ob oklep. In včasih je glas že skoro podoben slabotnemu petju ptice.

A smrtoglavc, metulj s mrtvaško glavo, je edini metulj, ki se oglašuje in kar more človeško uho zaznavati. Vsakokrat ko ta metulj zajame sapo, je moč slišati rahel vzdih.

Tako je narava poskrbela, da si vsako živo bitje v boju za obstanek, pomaga. Ena tako, druga pa drugače.

Človeku, ki vse te pojave v naravi opazuje in dojemajo, pa je prijetno, ko ob poletnem večernem hladu posluša skrivnostne glasove, ki prihajajo iz trave ali grmovja: čirrik, čirrik, crr, crr, cik, cik.

S. A.

Lepo je na pešini ob morju, zlasti v teh pasjih dneh. Zato si jo je izbrala za počitek tudi lepa filmska igralka Mary Murphy

Sofia se je vrnila iz ZDA mnogo lepša

Po treh letih bivanja v Ameriki se je vrnila tudi v Italijo znana filmska igralka Sofia Loren. Časopisi so se na dolgo in široko razpisali o njenem prirodu, o njenih »vjavah in svedu« tudi o njeni znanosti. Vsi so mnjenja, da se je Sofia vrnila iz Amerike še mnogo lepša, kot je bila prej. To sicer ni več Sofia, ki smo je bili vajeni iz filmov, v katerih je kazala bogate oblike svojega telesa. Sedanja Sofia je v pravem pomenu besede lepa in elegantna gospa. Predvsem je zelo shujšala, pa tudi njeno obnašanje je sedaj bolj umirjeno in zadržano. Pravi, da si je v Ameriki napravila kar tri plastične operacije. Ker ni povedano, na katerih delih telesa so bile izvršene operacije, je pač dovoljeno človeški domisljaji, da si jih zamisli tam, kjer se ji zdi najbolj primerno. Tako pravijo nekateri, da so operacije zadevale predvsem obraz, drugi pa so mnjenja, da je sedanja vitka linija Sofie uspeh omenjenih operacij.

Bodi kakorkoli, Sofia je lepa in poleg tega še dosti bolj slava, kot je bila pred svojim odhodom v Ameriko. Sofia ne prikriva, da se je vrnila v Italijo ne samo zaradi tega, ker bo snemala v Neaplju film s Clarkom Gablem, temveč tudi zaradi tega, da dokončno uradi svoj položaj kot žena filmskega producenta Carla Ponti. Pravijo, da bo Sofia stari vse, da uradi svoj zakon in da se izogne mučnemu položaju, v katerem sta se s Pontijem znašla, potem ko je nekatera ženska prijateljica mu sodišču — Pontiju — moza z dvema ženama, se fio pa zaradi priležnosti.

Morda se čudno sliši v Italijo, kjer so moralni predskodi še vedno močno zakoreninjene, vendar drži, da je večina javnega mnenja na strani Sofie in Pontija. Za to pa ne gre zaradi ga Ponti, ki ga mnogi svet sicer zavidajo za lepo ženo, temveč Sofijo, ki je vedno in povsod pokazala, da ima svojega moža resnično rada, da ga je vsa iz ljubezni in da je pripravljena deliti z njim dobro in slabo.

Ta velika ljubezen je pridelala Sofiji v Italiji več simpatije, kot jih je bila sicer deležna za svojo lepoto, oziroma za svoje graške sposobnosti. Pontij je 20 let starejši od Sofie, ni visok in je skoraj past in vendar Sofia ne prikriva ob nobeni priložnosti, da je vanj je močno zaljena žena ter da ga ceni nad vsemi drugimi moškimi.

DVE LETI PO TRAGEDIJI NA ŠVICARSKI GORI EIGER

Skupina švicarskih plezalcev je rešila iz stene truplo alpinista S. Longhija

Pred dvema letoma je izdihnil po dolgih treh dneh umiranja sam na goli steni visoke gore, medtem ko se je njegov tovariš v navezi Corti komaj rešil

Vest, da je skupini drznih švicarskih hribolazcev uspelo priti do trupla Stefana Longhija, ki je viselo že dve leti na severni steni Eigerja, je zbudila zanimanje ne samo med tistimi, ki se zanimajo za alpinizem, temveč sploh med javnostjo, ki jo je pred dvema letoma močno prizadela vest o grozni smrti mladega alpinista. Kot je znano, ga tedaj niso mogli rešiti, ter je izdihnil po dolgih treh dneh počasnega umiranja, sam, na goli steni visoke gore. Se danes si ne vedo razložiti, kako je prišlo do nesreče in zakaj je Claudio Corti zapustil svojega prijatelja Longhija, ne da bi mu »skušal pomagati«.

»Se sedaj ne moremo razumeti, zakaj niso Corti in oboje hribolazca rešili Longhija«, je izjavil vodja švicarskih vodnikov Staefer, tik preden je odšel z ostalimi vodniki na težko pot, da doseže truplo Longhija. »Samo Corti lahko po vse resnico, vsi ostali ne morejo več govoriti, ker so umrli«.

Medtem ko so švicarski vodniki nastopili težko pot na goro Eiger, je odšla skupina novinarjev h Claudio Cortiju, ki stanuje v Leccu. Nič se mu po znanosti ne prisojdi, da je Corti tako dober hribolazec ter da je že dostikrat samo za las ušel smrti. In vendar se je on edini rešil z Eigerja, kot tudi s Petit Druja, kjer je zdrsel po več kot pol kilometra dolgem ledeniku. Novinarji so mu pokazali risbo, ki jo je skiciral vodnik Staefer, da bi obrazilo, kako je po njegovem prišlo do nesreče. »Vidite«, so rekli Cortiju, »eto sta paralelni polici, na katerih je prišlo do nesreče. Vi ste bili z obema nemškima hribolazcema na zgornji polici, Longhi pa je bil sam na sponji, ki je bila nekaj metrov bolj desno.«

Corti je potrdil, da je točno. »Tedad se je Longhi spustil na vrvi in prišel prav pod vas ter vam zaklical, da ga dvignite za dva metra navzgor, da bi lahko stopil na višjo polico. Švicarski vodniki pravijo, da bi se bil Longhi lahko rešil, če bi ga bili dvignili za tista dva metra. Kaj pravite vi k temu?«

»Zadeva ni tako enostavna«, je odgovoril Corti. »Povem vam, kako se je zgodilo. Vodil sem navezo. Bilo je

8. avgusta 1957. Bili smo v steni od 3. avgusta, to se pravi že pet dni. Po kratkem počitku, med katerim sem drgnil Longhija roki, ki sta bili od mraza že skoro zmrmrjeni, smo nadaljevali pot do snežnika, ki se imenuje Ragno. Bilo je zgodaj zjutraj. Najprej sem spravil k sebi oboje nemška hribolazca, od katerih se je eden počutil že nekaj dni zelo slabo. Zadnji na navezi je bil Longhi. Ukazal sem mu, da izdere kline, preden nadaljuje s plezanjem. Vtem sem zaslišal krik: »Drži me, Claudio!« Samo za las je manjkalo, da nas ni potegnil za seboj v prepad. Toda vzdržal sem. Longhi mi je zaklical, naj ga spustim za dva metra nižje. Stori sem tako in sem pritril vrvi z dvema klinoma. Polica, kjer sem stal z obema Nemcem, mi je zakrivala pogled na Longhija. Potegniti ga nisem mogel k sebi, ker bi se vrvi raztrgala ob robu naše police, ki je bila povsem zaledenela. Zato sem se spustil nekaj metrov nižje, dokler nisem zagledal Longhija, ki je visel kakih 20 metrov pod menoj. Vprašal sem ga, kako se počuti, pa mi je odgovoril, da mu je spodrsnilo, ker ni občutil več rok. »Povlecite me gor, mi je še zaklical. Odgovoril sem mu, da ga trenutno ne morem, ker mi tudi Nemca ne morem pomagati. »Dobro se drži«, sem mu še zaklical. »mi bomo nadaljevali pot, da priključimo pomoč.« Tedaj sem računal, da bomo lahko v treh urah na vrhu in da lahko v petih urah dosežemo najbližjo kočico ter da bomo Longhija lahko že naslednje jutro rešili. Spustil sem mu po vrvi svoj nahrbtnik s hrano in zdravili. Videl sem še, kako si je vzel s hrta svoj nahrbtnik in se utrdil na eni izmed polic. Misli sem, da bo zdržal. Mi smo nadaljevali pot. Toda vreme se je nenadoma poslabšalo. Moja nemška tovariša sta mi svetovala, da se nekoliko odpočijem. Sama pa sta sklenila, da nadaljujeta pot. To je bilo zadnje, ko sem ju videl živa. Verjetno sta padla v kakšen prepad, ki jih na vrhu Eigerja ne manjka.

Kar je sledilo potem, je tudi znano, vsaj tistemu delu javnosti, ki je čitala poročilo o nesreči. Longhi je bil že tri dni po nesreči živ. Vendar mu nihče ni mogel priti na pomoč, ker se je vreme tako poslabšalo, da je bilo nemogoče naskočiti severno steno Eigerja. Corti ni mogel niti tokrat prikriti, da mu je zelo težko, ker ga nekateri smatrajo za odgovornega za smrt Longhija. Se bolj pa mu je težko, ker so ga nekateri hribolazci o-

stro napadali, češ da niso bili dovolj pripravljeni za naskok ene najbolj nevarnih sten.

Gornji del Eigerjeve stene

»Morda smo zgrešili takoj v začetku svoje plezalne ture. Toda kasneje je šla naša pot po določenem načrtu. Če

smo jo nekoliko spremenili, je bilo zato, da smo se ognili snežnim plazovom, so tam zelo pogosti. Potem je nastopilo še slabo vreme in vsa stena je polena. Kot bi to ne zadostovalo, še eden izmed Nemcev je padel. Mislimi smo, da bo klet v steni umrl. Poveste vsem, ki me obtožujejo, da sem spustil tovariša v nesrečo, da ni res. Pomagal sem Longhiju, dokler sem mogel. Pričan sem bil, da ga bomo lahko vrnili in da ga bomo lahko s pomočjo drugih hribolazcev potegnili na vrh. Na žalost mi to ni uspelo, ker je Longhi medtem od mraza umrl«.

Longhi počiva sedaj v domačem pokopališču, medtem ko trupel obeh nemških hribolazcev niso našli. Dva zina Longhija je sedaj v muzeju; oddanih so si tudi številni turisti, katerim je bil pogled na truplo Longhija, ki je dve leti čakalo rešitve v steni, grozno. Gora Eiger je končno spustila iz svojega objema in izmed tistih svojih rešitev.

GRAFOLOG ODGOVARJA

PADAJO SNEZINKKE: Ideali, za katere se navdušujete ali žrtvujete, nimajo vedno pričakovane vrednosti: na žalost pa pride spoznanje prepozno! Telesno se čim bolj utrjujte. Opustite užalenost. Kritična nergarost vam ne bo prinesla prijateljev; zamenjajte jo s pozitivnim delovnim vplivom na bližnje.

CVETOČA POMLAD: Dosegli boste osebne uspehe, ker ste marljivi in vztrajni, saj Vas teže izvedljivost.

RAJKO: Ste prilagodljivi in psihično zelo aktivni. Ne bodite preveč osebni. Uspeh na umetniškem področju

Pod njenimi obli se je

je možen. Razširite svoje umsko obzorje, kar vam ne bo delalo posebnih težav. Svoj nemir boste ublažili na potovanjih in v prijetni družbi.

MORSKA DEKLICA: Ste dobra poznavalka ljudi, vendar ne smete biti do svojega bodočega moža preveč predstavljati, bilo je v petki

zantevni. Prebavne motnje so v glavnem na živčni podlagi. Psihične depresije nastajajo v glavnem zaradi notranje labilnosti. Ukrepajte na podlagi prepričljivih dokazov. Bodite dostopni za dobrosrčne nasvete. Zaradi vdarnosti se izognite marsikateremu prepri.

SFINGA: V drobnih, vsakdanjih stvareh ste preveč popustljivi, medtem ko v odločitvah življenjskih stvareh

poznavanja nad

slabo — včasih tudi v svojo — zasledujete svoj cilj. Ne bodite samotarski, saj ste v družbi priljubljeni. Najbolje se boste počutili v poklicu, ki je v zvezi z naravo. Ne postavljajte svojih idealov previsoko. Pazite na pravilni krvni obtok in na krčne žile.

PRISLA BO POMLAD: Volja dobro razvita. Ne zapostavljajte ozkosrčnih ljudi, marveč jih skušajte

kuh kavelerja ideologije

prevzgojiti v pozitivni smeri. Ker si znate ustvariti avtoriteto, boste imeli mnogo uspeha na vodilnih mestih. Ne vzrojte za vsako malenkost. Ustvarjeni ste za globoko ljubezen. Preverite namene drugih, preden jim zaupate. Zaradi velikega zaupanja vase ne smete postati predržni.

OSAMLJENO POSAVJE: Za daljšo in takojšnjo analizo morate plačati 600 din (tore) še 3007.

314: Ker ima vaš rokopis precej sorodnih potez z »Ventilatorjem«, pošljite prosim vse normalno potrebne podatke (rojstni datum, poklic, najljubši barvi).

Reševalca spravljata po snežišču proti vrhu Eigerja Longhijevo truplo

HOROSKOP

VELJAVEN OD 3. DO 9. AVGUSTA

Oven (od 21. 3. do 20. 4.) Na bode črnogledi in malodušni. Obetajo se vam lepi dnevi in dobre novice. Izkoristite ugodni trenutek in uresničite svoj načrt. Bik (od 21. 4. do 20. 5.) Nikar ne zaupajte lepim obljubam. Zanesite se raje na dobre prijatelje, ki vam bodo pomagali. Malenkostni družinski prepri. Dvojčka (od 21. 5. do 20. 6.) Nikar se ne prenašajte v poslovnih zadevah; raje nekoliko premislite. Sklenili boste novo prijateljstvo, ki vam bo zelo koristno. Rak (od 21. 6. do 20. 7.) Čakajo vas prijetni dnevi in nova spoznanja. Lahko, da bo med njimi tudi vaša simpatija. Pri delu pa bodite previdni in nikar ne izgubljajte živcev.	Lev (od 21. 7. do 22. 8.) Prijateljstvo s simpatično osebo se bo še utrdilo. Prebroditi boste morali nekatere težave ekonomskega značaja. V poklicnem delu boste zelo zaposleni. Devica (od 23. 8. do 22. 9.) Obetajo se vam nenapovedani obiski in nepredvidena potovanja. Nudila se vam bo priložnost, da uresničite svoj cilj. Zaradi zdravja pa bodite previdni. Tehnica (od 23. 9. do 22. 10.) Čakajo vas mirno poslovno delo in možnost postranskega zaslužka. Tudi v ljubezni ne bo nobenih težav. Vurjte se in diskusij in razburjenj. Skorpijon (od 23. 10. do 21. 11.) Izvedeli boste dobro novice. Prebrali boste tudi neke ovire gmožnega značaja. Našli boste dobre in zveste prijatelje.	Strelec (od 21. 11. do 21. 12.) Ne ki načrti vam bodo izpolnjeni. Toda ne obupajte. Čakajo vas še druge, bolj ugodne priložnosti. Dolgo potovanje v prijetni družbi. Kozorog (od 22. 12. do 20. 1.) Nenadne izpremenbe v poslovnem življenju in precej razgibani dnevi. Nikar se ne prenašajte. Bodite mirni in preudarni. Vodnar (od 21. 1. do 19. 2.) Otrpite se novega spoznavanja, da boste znali kasneje v ne prijetnem položaju. Uredite tudi svoje poslovne zadeve, ker je prišel ugoden trenutek. Ribi (od 20. 2. do 20. 3.) Čakajo vas ovire v vašem poslovnem življenju. Nikar ne izgubljajte živcev. Izkoristite trenutke, da uredite svoje osebne zadeve.
--	--	---

OPERETA

V torek in sredo bosta odnjeni predstavi Stolzove opere "Ciao!... Ciao!...", v kateri zasledbi kot do sedaj.

Danes se je začela v Pasazi rotti prodaja vstopnic za o-

Glashbeni popoldan: 16.00
 ske ritmične popevke: 17.00
 hann Strauss: Na lepem: 17.30
 navi, bale: 17.30, 18.00
 18.00 Koncert slovenskih
 18.15 Orkester Norrie
 19.15 Pesira glasba: 20.00
 20.30 Izbor priljubljenih
 21.00 Pesniki in njih
 21.20 Osebine melodij

KINO

celosir 16,00 »Sužnje metropo-
lica, John Derek, Milly Vitale,
enice 16,00 »Uporni osobežne,
Alan Ladd, Olivia de Havilland,
robalo 15,00 »Bilka na Pacifi-
coku, Robert Taylor, japonske morna-
re, drugi svetovni vojni.
»Upornicina 14,30 »Venere gre-
has, E. Bartok; mladini prepovedano.
»Drammatiko. Zaprt.
»Pratilo 19,00 »Lalila, bčerka
navhte, Erika Remberg in J.
Neville.

stalo 15.000 € pekel v Pigallu, Annie Girardot, P. Trabaud, sprila 16.000 € Staling, ujet- nika, Hassé, Barko, spiri Rolano 15.000 € Dvoboj na Atlantiku, R. Mitchum, labarda 14.300 € Noči Lukrecije Borgiae, Belinda Lee in Jacques Debearn 16.000 € Dojlice brez mleka, Jerry Lewis, ristin 16.000 € Glej poletni kino, urora 15.000 € Dolina 1.000 € zri- sbe, Belinda Lee, M. Craig, sbe 16.000 €

Young, J. Sumac,	11.00	Nedeljska	12.00
Deale 16.00 "Morski orla", Gary Cooper, Jane Wyatt,	12.00	Nedeljski koncert: 12.00	
mpero 15.30 "Karmela je pun- ka", M. Allasio, N. Manfredi.	12.00	s poslušati: 12.10 Glas- ba: 12.50 Glasba po te- delj: 13.30 Sosedni ka- je: 14.00 Glasba po te- Za vas smo izbrali pre- zabavnih melodij: 16.40 nos RL: 19.00 Mamba cha z orkestrom 16.30-22.15 Prenos RL na glasbe: 22.30 Sports- 72.45 Glasba, Glasba	
allia 14.30 "MacKas", P. Arnoul, B. Wicki.	13.00		
Ford, Jack Lemmon in Anna Kashfi.	16.00	"Cowboys", Glenn Ford, Jack Lemmon in Anna Kashfi.	
Marco Zadro	16.30		
avona 15.00 "Ali smem, mare- marc, 15.30 "Karmela je pun-	16.30		

[illegible]

rena del Florio 20,15 in 22,00
«Bravados», G. Peck, J. Collins,
S. Boyd.
rena Diana 20,00 in 22,00 «Kjer
se izliva rek», J. Steward, J.
Hudson.
risto 20,30 «Veter strasita», E.
Williams, J. Chandler, R. Po-
desta.
aradiso (Ul. Molino a Vento 11)
20,30 «Giadiatori», V. Mature,
J. B. Williams.

Sier 8,93
Nedovestna matineja: 10,00
Nite, tovariši... — Ras-
Med otenzivo: 10,30 N-
za letovishtarje: 11,30 S-
mi po Evropi: 11,30 S-
rejo: 12,00 S-
(reportaže) 12,00 Nasil-
estitajo in pozdravljanje
13,30 Za naslo vas: 13,30
slusalski festitalo in p-
II.: 15,30 Dva deni po-
vredstva

arconi 20.00 € Mo žudo svetla.
 Cinemascope v barvah.
 onziana 20.15 € Pepel pod son-
 cema. T. Curtis, F. Sinatra in
 N. Wood.
 isti neznanje. V. Gassman, To-
 to, Carotenuto.
 tadio 20.00 € Veslaji z Volges.
 F. Derek, D. Adams, E. Marti-
 nell.
 arconi 20.15 € Veier ne zna-

Itatla, D. Borde in V. Tani.
MILJE
Europa: «Priščie trahom»
toma: «Pla de Tolmeis».

RADIO

NEDELJA, 2. avgusta 1959

RADIO TRST A
8.00 Jutranja glasba; 8.40 Slo-

našimi opernimi pevci.
na glasba; 23.10 Povez
kočem traku; 23.35 I
zakladnice Albane; Berp

TELEVIZIJA

10.15 Oddaja za Komu
Športni pospoldan; 18.30
za otroke; 19.30 Tur
figlola prodiga; 20.30
21.00 Ugo Tognazzi in
Vianello; «Eden, dva in

noske instrumentalne žanrovi: 25,00
100. Knejiška oddaja; 9,30 Glasba
malce; 11,45 Liseti; 12,00
Zaržarska fantazija za klavir in
orkester; 12,15 Za vsakogar nekaj;
24,00 Novosti v jazzu; 13,00 Igra
litarist Les Paul; 13,30 Glasba
o jeziku; 14,30 Nadaljevanje
e po želji; 15,00 Kvartet Van
Wood; 15,20 Razni jazz-ansambli;
16,40 Zbor Emil Adamci; 16,00

Glasbeni vno poročila.
Jutri
15,00 Soliska oddaja;
kar se imenuje ljubezen
22,45 Oddaja za lovec
23,15 Poročila.

MALI OGLAS

LISTENING NAGRADO

IZ LETI

ZLET SPD NA VELIKI SMAREN V TRENTO

V petek dne 14.8. odhod iz Vrsta z vlakom ob 12.20. Iz Gove Gorice z avtobusom in rihov v Trento ob 21. uri.

naslednji dan kupinski izle
na Triglav, Log pod Man
artom, na Krške pade. Vršic
li Jalovec.

Povratak v nedeljo 18. avgusta
ob 12.30 iz Trente.

Povračene in informacije v
Ulici Roma 15, II. nadstropje.

Slovenska prosvetna zveza v
rstu priredi udet letos v dneh
5. in 18. avgusta izlet na Koro-

ko. Vabimo ane prosvetnih
ruštev, ki se želijo udeležiti iz-
leta, da se čimprej prijavijo, ker
se število sedežev omejuje. Vsa
otroba, pojasnila dobite pri
PRZ v Ul. Roma 15 v uradnih
urah.

ŠOLSKE VESTI

Poslijemo vam
terikoli kraja,
inoceststvo.

13 dneva —
L 300 —
Telefonirajte na št.

brezposelnost je po nekopičenju blaga v trgovini, ko konsumenti, v trgovini se plače neprestano, da bi plače neprestano, ne dobivajo dovolj, da bi mogli sprejeti svojo produkcijo, ko pa

line:

1. Rojstni list,
2. Izpričevalo o precepilje-
nju,
3. Izpričevalo o zdravju o-
seh,
4. Znajenje šolsko izpričevalo

Ravnateljstvo državne nižje
gimnazije strokovne šole v
Prstju, Rojan - Ul. Montorsino
8, obvešča vse prizadete, da

vrši vpisovanje za vse tri razrede za novo šolsko leto 1959-1960, po sledečem razporedu:
 dan 1. do 30. avgusta vsak dan od 10. do 11. ure in
 dan 1. do 25. septembra vsak dan od 9. do 12. ure.
 Posebno opozarja, da za vpis v 1. (prvi) razred ni potrebno prispeleti dokumentov, ki so povzemanj plačani iz zepa podzdravizne službe, temu odpornosti in odpravi brezposelnosti.

TREBNO, DA BANCA
 LIA PODJETNIKE IN
 UPRAVE BREZPLAČNO
 LAGA Z DENARJEM
 POTREBNEM ZA ŽIVLJENJE

1. rođeni list izdan od anagrafskega urada; 2. izpričevalo o precepljenju in 3. zadnje rođeno izpričevalo.

Vsa ostala potrebna obvestila daje tajništvo žole

